

การปลดล็อคพืชกระท่อมออกจากยาเสพติด

นายชยพล ธานีวัฒน์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๓ สำนักกฎหมาย

บทความนี้ใช้เพื่อนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา
รายการเจตนารมณ์กฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การปลดล็อคพืชกระท่อมออกจากยาเสพติด

นายชยพล ธานีวัฒน์
 วิทยากรชำนาญการพิเศษ
 ผู้เรียบเรียง

บทนำ

พืชกระท่อมเป็นพืชที่ได้รับความสนใจในสังคมไทยมาช้านาน และมีประเด็นถกเถียงกันมาตลอดถึงเรื่องของสรรพคุณและการนำมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ เดิมนั้นพืชกระท่อมถูกจัดให้เป็นยาเสพติดประเภท ๕ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ อย่างไรก็ตามด้วยการที่มีหลักฐานงานวิจัยและข้อมูลทางการแพทย์ทั้งแผนไทยและแผนปัจจุบันที่มีการยืนยันว่าพืชกระท่อมนั้นเป็นพืชที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ ช่วยในการรักษาบรรเทาอาการของผู้ป่วยบางโรค มีการนำมาใช้ในตำรับยาแผนไทยหลายขนาน และถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการทำงาน จึงได้มีการพยายามผลักดันให้มีการปลดพืชกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติด รวมทั้งในหลายประเทศก็ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษประกอบกับอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีสารแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๗๒ มิได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและบริบทของสังคมไทยในบางพื้นที่ที่มีการบริโภคพืชกระท่อมตามวิถีชาวบ้าน จึงได้มีการยกเลิกการให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ และได้มีการดำเนินการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้พืชกระท่อมเพื่อบริโภคและรักษาโรค รวมทั้งมีการวางมาตรการต่าง ๆ เพื่อมิให้มีการใช้พืชกระท่อมเกินขนาดหรือใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงจนก่อให้เกิดอันตรายตามมาได้

พืชกระท่อมคืออะไร

พืชกระท่อม เป็นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่งที่มีขนาดใหญ่พอสุมควรมีความสูงอยู่ที่ประมาณ ๑๐-๑๕ เมตรมีใบเลี้ยงเดี่ยวเป็นสีเขียวแต่จะมีก้านใบทั้งสีแดงและสีเขียวซึ่งไม่มีความต่างกันมากนัก สามารถพบได้ในจังหวัดปทุมธานีมากเป็นพิเศษ ส่วนในภาคใต้จะพบตามป่าธรรมชาติ เช่น ป่าในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ยะลา เป็นต้น การเสพใบกระท่อมเข้าสู่ร่างกายทำได้ไม่ยาก เพียงแค่นำใบกระท่อมมาฉีกออกจากก้านของใบแล้วเคี้ยวให้ละเอียด จากนั้นก็ตามเข้าไปด้วยน้ำ กาแฟ หรือเครื่องดื่มชูกำลัง ในใบกระท่อมมีสารชนิดหนึ่งที่ชื่อว่า Mitragynine ซึ่งเป็นสารที่ออกฤทธิ์ในการกดประสาท เป็นสารจำพวกเดียวกับสารที่อยู่ในยาบ้า แอลเอสดี (เหล้าแห้ง) เมื่อเสพเข้าไปแล้ว หากมีอาการเมื่อยล้าก็จะหายราวกับปลิดทิ้ง เนื่องจากการออกฤทธิ์กดประสาทให้ไม่รู้สึกลีบปวด และยังทำให้ผู้เสพมีจิตใจร่าเริงมากขึ้น เมื่อเสพหรือเคี้ยวใบกระท่อมไปแล้ว ๕-๑๐ นาที ใบกระท่อมจะออกฤทธิ์กดประสาทให้ผู้เสพมีความกระปรี้กระเปร่า สดชื่น ไม่รู้สึกหิวอาหาร ไม่รู้สึกเจ็บปวดหรือเมื่อยเนื้อเมื่อยตัว แต่หากอากาศครึ้มฟ้าครึ้มฝนจะเกิดการหนาวสั่นคล้ายกับจะเป็นไข้โดยทั่วไปแล้วการเคี้ยวใบกระท่อมไม่ทำให้เกิดการติดจนต้องเคี้ยวทุกวันแต่อย่างใด แต่หากเคี้ยวเองในปริมาณมากและเป็นเวลาต่อเนื่องทุกวัน นัยว่าเพื่อเพิ่มกำลังให้สามารถทำงานได้มากกว่าเดิม ก็มีโอกาที่จะติดใบกระท่อมได้ แต่หากเคี้ยวเป็นครั้งคราวหรือเป็นยารักษาโรคบางชนิดที่หายแล้วก็หยุดไปก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้นหากเสพไปนาน ๆ จะพบว่าผิวของผู้เสพมีความคล้ำลงจนดูเหมือนผิวแห้ง มีอาการท้องผูก อุจจาระ

แข็งเป็นก้อนเล็กๆ ทำให้ถ่ายยากกว่าปกติอนไม่หลับ คลื่นไส้อาเจียนจากอาการเมาใบกระท่อม และหากหยุดเคี้ยวใบกระท่อมก็จะส่งผลให้มีปัญหากับร่างกายเกิดการไม่มีแรง อ่อนเพลีย ทำงานไม่ได้ปวดเมื่อยตามตัวและกระดูกส่วนต่าง ๆ บางรายที่เสพมากเกินไปอาจพบว่าแขนกระดูกเองได้ มีอารมณ์ซึมเศร้า เชื่องซึม ไม่พูดกับใคร หรือไม่ก็อาจจะก้าวร้าวไปเลย มีอาการนอนไม่หลับ กระวนกระวาย มีความดันหรืออุณหภูมิร่างกายที่สูงกว่าปกติ

สาเหตุที่พืชกระท่อมถูกมองว่าเป็นสารเสพติดในประเทศไทยส่วนหนึ่งมาจากการนำพืชกระท่อมมาใช้เป็นสารเสพติดซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อของ “สี่คุณร้อย” โดย ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระบุว่าในช่วงปี ๒๕๔๗ พบว่าสารเสพติดที่เรียกว่า “สี่คุณร้อย” (๔x๑๐๐) เริ่มแพร่หลายในกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สี่คุณร้อยเป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมหลัก ๔ อย่าง คือ น้ำต้มใบกระท่อม น้ำอัดลมประเภทโคล่า ยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของโคเดอีน และยากันยุง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสูตรเริ่มแรกของสี่คุณร้อยตามการระบุของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์สี่คุณร้อยมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพเมามาย และยังมีรายงานว่ามียาพิษเสียชีวิตจากการเสพสี่คุณร้อยอีกด้วยนอกจากสูตรสี่คุณร้อยแบบดั้งเดิมแล้ว ยังมีการใส่ส่วนผสมและยาที่มีฤทธิ์กล่อมประสาทอีกหลายอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เสพ การแพร่ระบาดของสี่คุณร้อยกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่หลายหน่วยงานให้ความสำคัญ และยังทำให้พืชกระท่อมถูกจับตามากยิ่งขึ้นในฐานะที่เป็นส่วนผสมหลักของเครื่องดื่มที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดชนิดอื่นที่รุนแรงขึ้น

อย่างไรก็ตามเมื่อพูดถึงประโยชน์ในทางการแพทย์ของพืชกระท่อมนั้น จากผลการวิจัยพบว่าพืชกระท่อมสามารถใช้ทำยาสมุนไพรรักษาโรคตามตำราแพทย์แผนโบราณ (ตำราหลวง) เช่น ยาระงับอาการไอ ยาระงับอาการปวดฟัน ยาระงับอาการปวดกล้ามเนื้อ รักษาโรคเบาหวาน บิด ท้องร่วง กล่อมประสาท สมานแผลในปาก ห้ามเลือด ลดความดัน แก้พิษจากพิษหรือสัตว์ และพืชกระท่อมมีสารสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น Mitragynine และ Speciofoline ฯลฯ สามารถใช้ระงับอาการปวดเช่นเดียวกับมอร์ฟีน ใช้ในการขยายหลอดเลือด ลดความดัน ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งพืชกระท่อมนี้นอกจากประเทศไทยแล้วไม่ปรากฏว่ามีประเทศใดในโลกที่ควบคุมพืชกระท่อมเป็นยาเสพติด อีกทั้งกฎหมายยาเสพติดระหว่างประเทศที่สำคัญ คือ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติด ค.ศ. ๑๙๖๑ ก็มีได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดแต่อย่างใด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพืชกระท่อม

๑. พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ประเทศไทยออกกฎหมายควบคุมการครอบครอง ปลูก เสพ ชื้อ ขายพืชกระท่อมเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๘ เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ขึ้นโดยมีการวิเคราะห์ว่า การออกกฎหมายให้กระท่อมเป็นยาเสพติดต้องห้ามในสมัยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางค้าและภาษีของรัฐ เนื่องจากฝิ่นที่รัฐเป็นผู้ผูกขาดการผลิตมีราคาแพง ทำให้คนหันมาสูบกระท่อมแทนฝิ่น มิใช่เป็นการออกกฎหมายเพื่อป้องกันการเสพติดพืชกระท่อม

โดยสาระสำคัญของกฎหมายมีดังนี้ระบุว่า

๑.๑ พืชกระท่อม หมายถึงตลอดถึงทุกส่วนของพืชกระท่อม โดยเรียกตามคำศัพท์ทางพฤกษศาสตร์ว่า “มิตราอิน สเปซิโอะซา” ไม่ว่าจะมีส่วนผสมอยู่ด้วยเป็นรูปหรือชของปรุงใด ๆ

๑.๒ ห้ามมีการนำเข้าพืชกระท่อมในราชอาณาจักร หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

๑.๓ ห้ามผู้ใดเสพ ปลุก มี ซื่อ ขาย ให้ หรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน เพื่อประโยชน์ในการประกอบโรคศิลป์หรือวิทยาศาสตร์

๑.๔ ผู้ใดฝ่าฝืน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาทหรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ"

๒. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

กัญชาถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เช่นเดียวกับพืชกระท่อม และพืชฝิ่น กำหนดการกระทำความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับกัญชา ดังนี้

๒.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะได้อนุญาต โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษเป็นราย ๆ ไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๒ ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ หรือในประเภท ๕ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

เจตนารมณ์และเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติด (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในการใช้ประโยชน์จากการวิจัยสารสกัดจากกัญชาและพืชกระท่อมซึ่งมีประโยชน์ทางการแพทย์ซึ่งหลายประเทศก็ให้การยอมรับอย่างแพร่หลายและแก้ไขกฎหมายเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์เช่นเดียวกัน และเพื่อเปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ประชาชนใช้กัญชาและพืชกระท่อมเพื่อประโยชน์ในการรักษาโรคและประโยชน์ในทางการแพทย์ได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น กัญชาและพืชกระท่อม เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเสพหรือนำไปใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยหรือนำไปใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์และยังกำหนดโทษทั้งผู้เสพและผู้ครอบครองด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยที่จะได้รับและใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ในการรักษาและพัฒนาทางการแพทย์ ภายใต้คำแนะนำของแพทย์ผู้ได้รับอนุญาต เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการให้ทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านยาของประเทศ และป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดทางด้านยา รวมทั้งเปิดโอกาสให้สามารถนำกัญชาและพืชกระท่อมไปทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสามารถนำไปใช้ในการรักษาโรคภายใต้การดูแลและควบคุมของแพทย์ได้

ทั้งนี้กำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ปลุกและขายไม่ได้ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสามารถปลุกกัญชาได้ในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางการแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการศึกษาวิจัยและพัฒนา รวมถึงการเกษตร พาณิชยกรรม วิทยาศาสตร์ หรืออุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ และต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษจึงจะทำได้

การยกเลิกพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔
เป็นการปลดพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ ทำให้ประชาชนสามารถปลูก และขายได้ โดยมีสาระสำคัญ
คือ

- มาตรา ๓ ในกฎหมายฉบับนี้ มีผลให้ถอดกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติดประเภท ๕
กล่าวคือหลังจากนี้ กระท่อมจะไม่ใช่ยาเสพติดอีกต่อไป

- มาตรา ๔ มีผลทำให้ ๙๐ วันหลังจากนี้ พื้นที่ชุมชนที่เคยเป็นพื้นที่นำร่องปลูกกระท่อมตาม
นโยบายกระทรวงยุติธรรม และสามารถใช้กระท่อมเพื่อการบริโภคได้จะไม่มีอีกต่อไป

- ให้ยกเลิกกฎหมายมาตรา ๗๕, ๗๖, ๗๖/๑ และ ๙๒ ใน พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
ซึ่งกฎหมายทั้งสี่มาตราระบุโทษปรับและอาญาสำหรับการครอบครอง เสพ ค้าขาย จนถึงนำเข้าและส่งออก
สำหรับยาเสพติดประเภท ๕ ซึ่งภายหลังกฎหมายฉบับล่าสุดประกาศใช้ กระท่อมจะไม่ใช่ยาเสพติดประเภท
ใดๆ อีกต่อไป จึงจะไม่มีโทษที่เคยกำหนดตามกฎหมาย สามารถปลูกได้อย่างเสรี

หลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้มีการปล่อยตัวผู้กระทำความผิดตามกฎหมายพืชกระท่อมใน
วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๓๘ ราย โดยถือว่าไม่เคยกระทำความผิด สำหรับผู้ถูกจับกุม หรือจำเลย
ในชั้นต่างๆ จะได้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปล่อยตัวผู้กระทำความผิด
และผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อมต่อไป ซึ่งทำให้ภาครัฐได้รับประโยชน์เมื่อมีการปลดกระท่อมออก
จากยาเสพติดให้โทษ สามารถลดค่าใช้จ่ายทั้งในส่วนของภาครัฐและผู้ต้องหา หรือจำเลย ๑,๖๙๑,๒๘๗,๐๐๐
บาท โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคดีที่เข้าสู่การพิจารณา
ของศาลเท่ากับ ๗๖,๖๑๒ บาท ซึ่งคดีข้อหาพืชกระท่อมที่ขึ้นสู่ศาลตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓-๓๐ มิถุนายน
๒๕๖๔ มีอยู่ถึง ๒๒,๐๗๖ คดี จากนั้นในช่วงเวลา ๙๐ วันหลังจากที่มีการใช้กฎหมายฉบับนี้จะเป็นระยะเวลา
ของการออกกฎหมายลูก หรือกฎหมายควบคุมอื่นๆ เพื่อยืนยันให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม

สำหรับขั้นตอนต่อไปหลังจากปลดพืชกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติดให้โทษแล้ว ก็จะมีการออก
พระราชบัญญัติพืชกระท่อม เพื่อจัดการดูแลพืชกระท่อมโดยเฉพาะ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อมที่เสนอ
โดยกระทรวงยุติธรรมได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้วตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ขณะนี้อยู่ระหว่าง
รอเข้าสู่การพิจารณาในสภา โดยหลักการและเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ พืชกระท่อม
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ประกอบกับเป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ จึงเห็นสมควรให้มีมาตรการกำกับดูแล
การเพาะปลูกพืชกระท่อม การขาย และการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทาง
เศรษฐกิจของประชาชนมากที่สุด และโดยที่การบริโภคใบกระท่อมมากเกินไปจนสมควรมองว่าเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
จึงสมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลการขาย การโฆษณา และการบริโภคใบกระท่อม เพื่อคุ้มครองสุขภาพ
ของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่น ๆ จากการบริโภคใบกระท่อม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ผู้ที่ต้องการนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อม ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้การขออนุญาต
ดังกล่าวจะไม่ให้ใช้กับ ผู้ที่นำใบกระท่อมติดตัวเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักร เพื่อบริโภคส่วนตัวหรือบรรเทา
อาการเจ็บป่วยในปริมาณที่จำเป็นกับการบริโภค

๒. ผู้จะขอใบอนุญาตมีข้อกำหนดสำคัญ อาทิ มีสัญชาติไทย อายุ ๒๐ ปีขึ้นไป ไม่เป็นบุคคลที่เคยถูก
พิพากษาว่ากระทำความผิดคดีใบกระท่อม หรือ ผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเพราะทำผิดกฎหมายยาเสพติด

๓. มีการกำหนดระยะเวลาให้เจ้าหน้าที่พิจารณาอนุญาต ออกใบอนุญาต และต่อใบอนุญาต ให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน

๔. ใบอนุญาตสามารถเพิกถอนได้ หากบุคคลที่ขอใบอนุญาตนั้นขาดคุณสมบัติ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎกระทรวงกำหนด

๕. ให้อำนาจสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีหน้าที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมพืชกระท่อมเป็นพืชเศรษฐกิจและใช้ตามวิถีชุมชน โดยกำหนดกรอบหน้าที่ คือ สนับสนุน ส่งเสริม การศึกษาวิจัย ให้ความรู้กับประชาชน ผู้ประกอบการที่ใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อม

๖. กำหนดบทห้ามขายใบกระท่อม น้ำต้มใบกระท่อม หรืออาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารที่มีใบกระท่อมเป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร

๗. กำหนดสถานที่ห้ามขายใบกระท่อม น้ำต้มกระท่อม ที่ หอพัก สวนสาธารณะ สถานศึกษา ขายโดยใช้เครื่องขาย

๘. ห้ามโฆษณาหรือสื่อสารการตลาดใบกระท่อมหรือน้ำต้มกระท่อมเพื่อจูงใจสาธารณชนให้บริโภค

๙. มีการปรับปรุงกำหนดโทษ อาทิจำคุกหรือจำคุกหรือส่งออกใบกระท่อมโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑ แสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

บรรณานุกรม

ฐานข้อมูลออนไลน์

กระท่อม (Kratom). สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แหล่งที่มา :

<https://mnfda.fda.moph.go.th/narcotic/?p=๖๐๖๓>

พืชกระท่อม: ๑๐ เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่ได้รับการปลดจากสถานะ "ยาเสพติดให้โทษ". สืบค้นเมื่อ

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/thailand-๕๘๓๐๑๗๑๓>

ปลดล็อกพืชกระท่อม ยาขยันพื้นบ้าน ปลุกกิน-ซื้อ-ขาย เสรี ไม่ผิดกฎหมาย. สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤศจิกายน

๒๕๖๔ แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/infographic/๒๑๗๘๖๑๘>

‘ปลดล็อกกระท่อม’ ทำความเข้าใจกฎหมายยาเสพติดฉบับล่าสุด หลังกระท่อมพ้นยาเสพติดประเภท ๕.

สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แหล่งที่มา: <https://thematter.co/social/politics/quickbite-kratom-law-๒-june/๑๔๔๘๖๙>

สภาฯ เสียงเอกฉันท์ ผ่านร่างพ.ร.บ.พืชกระท่อม. สืบค้นเมื่อ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แหล่งที่มา :

<https://www.bangkokbiznews.com/news/๙๕๘๙๗๖>

กฎหมาย

พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พุทธศักราช ๒๕๖๘

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔

ร่างพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ...